

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2001 թվականի հուլիսի 27-ին

ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

(օրենքում առաջարկվող փոփոխությունները և լրացումները)

Հոդված 3. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԸ

1. Գանձապետարանը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից լիազորված՝ ֆինանսական բնագավառում պետական կարգավորում իրականացնող պետական մարմնի (այսուհետ՝ լիազոր մարմին) կենտրոնական գանձապետարանը (այսուհետ՝ Կենտրոնական գանձապետարան) և լիազոր մարմնի գանձապետարանի ստորաբաժանումները (այսուհետ՝ գանձապետարանի ստորաբաժանումներ):

2. Կենտրոնական գանձապետարանը, լիազոր մարմնի կենտրոնական ապարատի՝ սույն օրենքով նախատեսված խնդիրների իրականացման կազմակերպումն ապահովող կառուցվածքային ստորաբաժանումների ամբողջությունն է, որը ղեկավարվում է լիազոր մարմնի ղեկավարի տեղակալ գլխավոր գանձապետի (այսուհետ՝ գլխավոր գանձապետ) կողմից:

2. Գանձապետարանը, պետական ֆինանսների կառավարման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից լիազորված պետական կառավարման մարմնի (այսուհետ՝ լիազոր մարմին) աշխատակազմի՝ սույն օրենքով նախատեսված խնդիրների իրականացման կազմակերպումն ապահովող կառուցվածքային ստորաբաժանումների (այսուհետ՝ գանձապետարանի ստորաբաժանումներ) ամբողջությունն է:

3. Գանձապետարանի ստորաբաժանումները գանձապետարանի առանձին տարածքային ստորաբաժանումներն են, որոնք սահմանված կարգով ապահովում են գանձապետարանի գործառույթների կատարումը Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային միավորներում: Գանձապետարանի ստորաբաժանումը ղեկավարում է բաժանմունքի պետը:

3. Գանձապետարանը ղեկավարվում է լիազոր մարմնի ղեկավարի տեղակալի (այսուհետ՝ գլխավոր գանձապետ) կողմից:

4. Գանձապետարանի ստորաբաժանումների թվաքանակը, կառուցվածքն կառուցվածքը, գործառույթները ու տեղաբաշխումը սահմանում է լիազոր մարմինը:

5. Կենտրոնական գանձապետարանը և գանձապետարանի ստորաբաժանումներն ունեն կանոնադրություն, Հայաստանի Հանրապետության զինանշանով և իրենց անվանումով ձևաթուղթ: Կենտրոնական գանձապետարանի և գանձապետարանի ստորաբաժանումների կանոնադրությունները հաստատում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

6. Սույն օրենքով նախատեսված խնդիրների իրագործման ժամանակ գանձապետարանը հանդես է գալիս լիազոր մարմնի անունից:

(3-րդ հոդվածը փոփ. 22.12.10 ՀՕ-18-Ն)

Հոդված 7. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԸ

1. Գանձապետարանի աշխատակիցներ են համարվում Կենտրոնական գանձապետարանի և աշխատակիցներ են համարվում գանձապետարանի ստորաբաժանումների՝ սահմանված կարգով հաստատված հաստիքացուցակներում ներառված պաշտոնները զբաղեցնող անձինք:

2. (մասն ուժը կորցրել է 22.12.10 ՀՕ-18-Ն)

Հոդված 8. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՅՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

1. Գանձապետարանի խնդիրների իրականացման ընթացքում այլ մարմինների հետ առաջացող հարաբերությունների կարգավորման նպատակով բյուջետային ծախսերի գերատեսչական դասակարգման հոդվածներով նախատեսված պետական և տեղական ինքնակառավարման յուրաքանչյուր մարմնում (այսուհետ՝ պետական մարմին) պաշտոնի է նշանակվում և ազատվում գլխավոր ֆինանսիստ:

2. Գլխավոր ֆինանսիստը ղեկավարում է պետական մարմնի ֆինանսական և հաշվապահական ծառայությունները, գործում է պետական մարմնի ղեկավարի անմիջական ղեկավարությամբ և համապատասխան լիազորությունների դեպքում կարող է կատարել այլ պարտականություններ:

3. Գլխավոր ֆինանսիստի բացակայության կամ պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում պետական մարմնի ղեկավարի հրամանով նրան փոխարինում է այլ պաշտոնյա:

4. Պետական մարմնի և համակարգի ~~պետական հիմնարկների~~ **հիմնարկների (այսուհետ՝ պետական հիմնարկներ)** ֆինանսական և հաշվապահական ծառայությունների կառուցվածքը և խնդիրները սահմանվում են լիազոր մարմնի համաձայնությամբ:

Հոդված 9. ԳԼԽԱՎՈՐ ՖԻՆԱՆՍԻՍՏԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Գլխավոր ֆինանսիստն ապահովում է պետական մարմնի կողմից՝

ա) ֆինանսական կառավարման համակարգերի առկայությունը.

բ) գնումների մասին օրենսդրությանը համապատասխան՝ գնումների համակարգի առկայությունը:

2. Գլխավոր ֆինանսիստը պատասխանատու է պետական մարմնի տրամադրության տակ գտնվող ֆինանսական միջոցների արդյունավետ և հրապարակային օգտագործման համար և ձեռնարկում է օրենսդրությամբ սահմանված միջոցներ՝

ա) պետական մարմնի կողմից օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում և կարգով ֆինանսական միջոցների հավաքումն ապահովելու համար.

բ) միջոցների վատնումը, չնախատեսված ծախսերի կատարումը կանխելու համար.

գ) պետական մարմնի ֆինանսական պարտավորությունների և հիմնական միջոցների կառավարման համար, ներառյալ՝ հիմնական միջոցների հաշվառումը, պահպանությունը և շահագործումը.

դ) համակարգի պետական հիմնարկներին՝ բյուջետային դասակարգմանը համապատասխան, բյուջեով նախատեսված միջոցների բաշխումն ապահովելու համար:

3. Գլխավոր ֆինանսիստը պարտավոր է՝

ա) պետական մարմնի և/կամ համակարգի որևէ պետական հիմնարկի միջոցներ հատկացնելուց առաջ համոզվել, որ վերջինս շարունակում է ապահովել ֆինանսական միջոցների կառավարման համակարգը.

բ) ապահովել պետական մարմնի կողմից սույն օրենքի և այլ ակտերի դրույթների պահպանումը.

գ) ապահովել ծախսերի գերակատարումը կամ պետական մարմնի կողմից հավաքվող եկամուտների թերակատարումը բացառելու անհնարինության դեպքում՝ պետական մարմնի անունից լիազոր մարմին այդ մասին հաշվետվությունների ներկայացումը.

դ) ապահովել պետական մարմնի կողմից իրականացվող ֆինանսական գործառնությունների վերաբերյալ սահմանված կարգով հաշվապահական գրանցումները.

ե) ապահովել ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով պետական մարմնի անունից ներկայացումը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողով, Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին, Հայաստանի Հանրապետության

կառավարություն, Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի վերահսկիչ պալատ և լիազոր մարմին:

ե) ապահովել լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով ֆինանսական հաշվետվությունների և այլ տեղեկատվության պատրաստումը և պետական մարմնի անունից ներկայացումը:

զ) լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով ներկայացնել ֆինանսական հաշվետվություններ, այդ թվում՝ նաև տեղեկատվություն՝ հաշվետու ժամանակահատվածի փաստացի եկամուտների, ծախսերի և կանխատեսումների մասին:

(9-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 22.12.10 ՀՕ-18-Ն)

Հոդված 14. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՇԻՎԸ

1. Կենտրոնական գանձապետարանի **Լիազոր մարմնի** անվամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում բացվում և սույն օրենքով ու այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով վարվում է լիազոր մարմնի գանձապետական միասնական հաշիվը (այսուհետ՝ գանձապետական միասնական հաշիվ), որը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով արտահայտված հաշիվ:

2. Հայաստանի Հանրապետությանը և համայնքներին ամրագրված բոլոր միջոցները հաշվեգրվում են գանձապետական միասնական հաշվին:

3. Հայաստանի Հանրապետության պետական հիմնարկները չեն կարող ունենալ բանկային հաշիվներ առևտրային բանկերում (եթե այլ բան չի նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով):

4. Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների կողմից բոլոր վճարումներն իրականացվում են գանձապետական միասնական հաշվից (եթե այլ բան չի նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով)՝ լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

5. Գանձապետական միասնական հաշիվը ներառում է գանձապետարանի կողմից վարվող հետևյալ ենթահաշիվները՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների ենթահաշիվները.

բ) Հայաստանի Հանրապետության համայնքների բյուջեների միջոցների ենթահաշիվները.

գ) պետական և համայնքների արտաբյուջետային միջոցների ենթահաշիվները (այդ թվում՝ ավանդային):

դ) պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունների բանկային սպասարկման համար ենթահաշիվները.

ե) ծրագրեր իրականացնող գրասենյակների (անկախ դրանց կազմակերպատիրական տեսակից) բանկային սպասարկման համար ենթահաշիվները:

զ) պետության կամ համայնքների կամ պետության ու համայնքների կողմից հիմնադրված հիմնադրամների, ինչպես նաև այդ հիմնադրամների կողմից հիմնադրված իրավաբանական անձանց բանկային սպասարկման համար ենթահաշիվները.

է) 50 տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքի բաժնեմաս կամ պետական ու համայնքի (հանրագումարով) բաժնեմասեր ունեցող ընկերությունների, ինչպես նաև այդ ընկերությունների կողմից հիմնադրված իրավաբանական անձանց բանկային սպասարկման համար ենթահաշիվները:

5.1. Գանձապետական միասնական հաշվի հետևյալ ենթահաշիվները տնօրինում է լիազոր մարմինը՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի ըստ բյուջետային հատկացումների գլխավոր կարգադրիչների չբաշխված միջոցների ենթահաշիվները.

բ) օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը ապրանքային տեսքով տրամադրված վարկերի և դրամաշնորհների դրամայնացումից առաջացող միջոցների կուտակման արտաբյուջետային ավանդային ենթահաշիվները.

գ) լիազոր մարմնի անվամբ՝ բյուջեների ժամանակավորապես ազատ միջոցների ավանդադրման, առևտրային կազմակերպություններում պետական բաժնեմասի մասնավորեցումից (սեփականաշնորհումից) առաջացող միջոցների հավաքագրման և ավանդադրման նպատակով բացված արտաբյուջետային ավանդային ենթահաշիվները:

6. Գանձապետական միասնական հաշվի ենթահաշիվներից՝

ա) պետական մարմինները տնօրինում են՝

- Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների այն ենթահաշիվները, որոնց համար այդ մարմինները հանդիսանում են բյուջետային հատկացումների գլխավոր կարգադրիչներ, - պետական հիմնարկների անվամբ բացված արտաբյուջետային (այդ թվում՝ ավանդային) ենթահաշիվները.

բ) տեղական ինքնակառավարման մարմինները տնօրինում են՝

- համայնքների բյուջեների միջոցների այն ենթահաշիվները, որոնց համար այդ մարմինները հանդիսանում են բյուջետային հատկացումների գլխավոր կարգադրիչներ,

- համայնքային հիմնարկների անվամբ բացված արտաբյուջետային (այդ թվում՝ ավանդային) ենթահաշիվները.

գ) պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունները տնօրինում են իրենց բանկային սպասարկման համար բացված ենթահաշիվները.

դ) ծրագրեր իրականացնող գրասենյակները (անկախ դրանց կազմակերպատիրական տեսակից) տնօրինում են այդ ծրագրերի իրականացման նպատակով նշված գրասենյակների բանկային սպասարկման համար բացված ենթահաշիվները:

ե) պետության կամ համայնքների կամ պետության ու համայնքների կողմից հիմնադրված հիմնադրամները, ինչպես նաև այդ հիմնադրամների կողմից հիմնադրված իրավաբանական անձինք տնօրինում են իրենց բանկային սպասարկման համար բացված ենթահաշիվները.

զ) 50 տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքի բաժնեմաս կամ պետական ու համայնքի (հանրագումարով) բաժնեմասեր ունեցող ընկերությունները, ինչպես նաև այդ ընկերությունների կողմից հիմնադրված իրավաբանական անձինք տնօրինում են իրենց բանկային սպասարկման համար բացված ենթահաշիվները:

(14-րդ հոդվածը փոփ. 24.10.07 ՀՕ-240-Ն, լրաց., խմբ. 30.04.13 ՀՕ-46-Ն)

Հոդված 15. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԸ

Կենտրոնական գանձապետարանի **Լիազոր մարմնի** անվամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում բացվում և սույն օրենքով ու այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով վարվում են նաև լիազոր մարմնի գանձապետական արտարժույթային հաշիվները:

Հոդված 16. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ, ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ և ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

1. Լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով պետական մարմինը գանձապետարանին է ներկայացնում ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան հաշվետվությունը (այսուհետ՝ տարեկան հաշվետվություն): Տարեկան հաշվետվությունը, ի լրումն հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության, այլ հարցերի հետ պետք է ներառի հետևյալ հիմնական բաղկացուցիչները՝

ա) պետական մարմնի ֆինանսատնտեսական գործունեության ամփոփ նկարագիրը, դրանք են՝

- նպատակները,

- խնդիրները, որոնց իրագործումը հնարավորություն կընձեռի հասնել նպատակներին,

- ծրագրերը, որոնք նպատակաուղղված են խնդիրների իրագործմանը, դրանց նկարագրությունը և ծրագրի յուրաքանչյուր բաղկացուցիչի համար առաջարկվող քանակական և որակական ցուցանիշների սահմանումը,

- ֆինանսական՝ բյուջետային կամ արտաբյուջետային միջոցները,
- մարդկային ռեսուրսները.

բ) բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվությունը՝ բյուջետային ծախսերի **ծրագրային, գործառնական գործառական** և տնտեսագիտական դասակարգմամբ **(տեղական ինքնակառավարման մարմինները ծրագրային դասակարգմամբ հաշվետվություն չեն ներկայացնում)**, որը պետք է ունենա հետևյալ կառուցվածքը՝

- տարեկան բյուջեն,
- **Հայաստանի Հանրապետության** Ազգային ժողովի կողմից հաստատված բյուջեում կատարված փոփոխությունները,
- **Հայաստանի Հանրապետության** կառավարության կամ պետական մարմնի լիազորությունների շրջանակներում կատարված վերաբաշխումները,
  - ճշգրտված բյուջեն,
  - աճողական մուտքերը/վճարումները,
  - շեղումը ճշգրտված բյուջեից,
  - շեղումների համառոտ պատճառները.

գ) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ պետական մարմնի ամփոփ հաշվեկշիռը՝ ըստ ակտիվների և պասսիվների.

դ) բյուջետային տարվա ընթացքում դեբիտորական պարտքերի փոփոխության վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ ըստ բյուջետային ծախսերի **ծրագրային, գործառնական գործառական** և տնտեսագիտական դասակարգման **(տեղական ինքնակառավարման մարմինները ծրագրային դասակարգմամբ հաշվետվություն չեն ներկայացնում)**.

ե) տվյալ բյուջետային տարվա ընթացքում ֆինանսական ակտիվների շարժի վերաբերյալ հաշվետվությունը (բացի դեբիտորական պարտքերից).

զ) տվյալ բյուջետային տարվա ընթացքում պարտավորությունների շարժի վերաբերյալ հաշվետվությունը (բացի կրեդիտորական պարտքերից).

է) բյուջետային տարվա ընթացքում կրեդիտորական պարտքերի փոփոխության վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ բյուջետային ծախսերի **ծրագրային, գործառնական գործառական** և տնտեսագիտական դասակարգմամբ **(տեղական ինքնակառավարման մարմինները ծրագրային դասակարգմամբ հաշվետվություն չեն ներկայացնում)**.

ը) բյուջետային տարվա ընթացքում ոչ ֆինանսական ակտիվների փոփոխության վերաբերյալ հաշվետվությունը:

2. Պետական հիմնարկի գլխավոր հաշվապահը լիազոր մարմնի սահմանած կարգով պատրաստում և հիմնարկի անունից պետական մարմնի գլխավոր ֆինանսիստին է ներկայացնում ամսական հաշվետվություններ, որոնք պետք է ներառեն՝

ա) հաշվետվություն՝ նախորդ ամսվա ընթացքում պետական հիմնարկի եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ՝ բյուջետային ծախսերի **ծրագրային, գործառնական գործառական** և տնտեսագիտական դասակարգմամբ **(տեղական ինքնակառավարման մարմինները ծրագրային դասակարգմամբ հաշվետվություն չեն ներկայացնում)**.

բ) ընթացիկ ֆինանսական տարվա մնացած ժամանակահատվածի համար սպասվող եկամուտների և ծախսերի կանխատեսումները.

գ) ամփոփ գործողությունների նկարագրությունը, որոնց իրագործման արդյունքում հնարավոր կլինի ապահովել ծրագրավորված եկամուտները և ծախսերը:

Պետական մարմնի գլխավոր ֆինանսիստը, սահմանված կարգով պետական հիմնարկներից ստանալով հաշվետվությունները, ամփոփում է դրանք և լիազոր մարմնի սահմանած կարգով ներկայացնում է վերջինիս:

Պետական հիմնարկներից ստացված հաշվետվություններից բացի, գլխավոր ֆինանսիստն ապահովում է նաև պետական մարմնի կողմից իրականացվող միջոցառումների և ծրագրերի կատարման մասին հաշվետվությունների ամփոփումը և լիազոր մարմին ներկայացնելը:

Գլխավոր ֆինանսիստը հաշվետվության հետ միասին լիազոր մարմին է ներկայացնում նաև հաշվետվության մանրամասն վերլուծությունը՝ ծրագրի համեմատ շեղումների պատճառների բացահայտմամբ:

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության և ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ և ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

1. Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների բյուջեների կատարման նկատմամբ գանձապետարանն իրականացնում է նախնական հսկողություն, որի կարգը սահմանում է **Հայաստանի Հանրապետության** կառավարությունը:

2. Նախնական հսկողության շրջանակներում, նախքան պետական հիմնարկների անվամբ բացված գանձապետական հաշիվներից ֆինանսական միջոցների ելքագրումը, գանձապետարանում գնահատվում է պետական հիմնարկների կողմից իրականացվող ֆինանսական գործառույթների համապատասխանությունը՝ բյուջեների կատարման գործընթացը կարգավորող՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և այլ ակտերով սահմանված պահանջներին: Անհամապատասխանության հայտնաբերման դեպքում պետական հիմնարկների անվամբ բացված գանձապետական հաշիվներից ֆինանսական միջոցների ելքագրումը ժամանակավորապես դադարեցվում է, որից հետո՝

ա) պետական հիմնարկների համար արձանագրված անհամապատասխանությունը վերջիններիս կողմից չկարգավորելու դեպքում գլխավոր գանձապետը հայտնում է լիազոր մարմնի ղեկավարին, որը տալիս է ցուցում հետագա գործողությունների մասին:

բ) համայնքների կողմից ստեղծված հիմնարկների համար **գանձապետարանի ստորաբաժանու մի պետը գանձապետարանը** տեղյակ է պահում տեղական ինքնակառավարման մարմնի ղեկավարին, որն ապահովում է անհամապատասխանության շտկումը:

(17-րդ հոդվածը փոփ. 22.12.10 ՀՕ-18-Ն)

Հոդված 18. ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏԱՑՈՒՄԸ, ԴԻԱՆՑՈՒՄ ԱՐՏԱՑՈՒՎԱԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԺԱՆԱՀԱՎԱՏՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ, ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԸ և ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Գանձապետարանը **Լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով** գնահատում է պետական մարմնի կողմից տրամադրված տեղեկությունների արժանահավատությունը, համախմբում է ներկայացված հաշվետվությունները և ապահովում է սահմանված կարգով լիազոր մարմնի կողմից ամփոփ հաշվետվությունների ներկայացումը: